

[Hassing-Jørgensen.]

ligger fuld og tilstrækkelig Sikkerhed i Foretagendet selv. Jeg kender ogsaa Tilfælde, hvor en Bank yder Laan mod Garanti og Kaution for en vis Del af Beløbet, det vil sige Garanti for et Tab, som udgør en vis Del af Beløbet, idet Banken saa gaar ud fra, at for den øvrige Del af Laanet er der fuld Sikkerhed i Foretagendet. Men jeg kender ikke noget Tilfælde, hvor en Bank vil gaa ind for at yde Laan mod Garanti for Halvdelen af Tabet, for i det Tilfælde, at Banken maa forudse et Tab, vil den ikke yde Laanet.

Jeg gjorde dengang opmærksom paa det, selvfølgelig ikke blot over for det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, men ogsaa over for andre ærede Medlemmer, men der blev naturligvis ikke taget noget Hensyn til det. Nu gør det ærede Medlem meget rigtigt opmærksom paa, at Rammerne for Forslaget, for Ydelse af Laan, noget udvides ved de nye Bestemmelser her, og jeg opfatter ogsaa disse nye Bestemmelser som Udtryk for, at man i Administrationen af Loven har gjort den Erfaring, at der ikke kunde blive noget ud af den Sag, medmindre man kunde strække sig videre.

Da der nu skal nedsættes et Udvalg om Sagen, vil jeg meget anbefale dette Udvalg at overveje de Bemærkninger, jeg her har fremsat. Det, der skulde til, for at Loven kunde faa effektiv Betydning, er, at Staten umiddelbart vil løbe en Risiko. Man kan selvfølgelig begrænse det paa forskellig Maade; man kan sige, at vi vil naturligvis ikke være med til, at Staten udelukkende skal finansiere Foretagendet, men hvis man sagde, at Staten maa indtræde som Laangiver i et Foretagende med f. Eks. Halvdelen af, hvad Indehaveren i Forvejen har indskudt, saa kan der godt blive Tale om, at Loven kan gøre Nytte. Der er jo mange Tilfælde, hvor en Mand har sat 10 000, 20 000, 50 000 Kr. ind paa et Foretagende, og saa kan han ikke komme videre, saa viser det sig, at han i Virkeligheden har beregnet for lidt til Driftskapital til dette Foretagende, og det befinder sig nu paa et Trin, hvor dets Skæbne fremdeles er usikker. Ja, saa kunde Staten maaske gøre Nytte ved at indskyde et passende Beløb i en saadan Virksomhed. Den kan ikke gøre det uden Risiko, men naar man vil gøre en saa mægtig Gestus som at sige: Vi stiller 100 Mill. Kr. til Raadighed for Erhvervs-livet —, saa maa man ogsaa have den Tanke dermed, at man nok hist og her vil løbe en begrænset Risiko.

Det er altsaa dette Forhold, jeg tillader mig at anbefale Udvalget at tage under

Overvejelse. Det er efter min Mening ikke de ændrede Forhold, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch er gaaet ud fra, der har gjort Loven til en Fiasko; det vilde være blevet nøjagtigt det samme ogsaa, hvis de Forhold, hvorunder Loven blev givet, havde fortsat sig; det skyldes udelukkende, at Loven teknisk er forkert opbygget. Nu har Forholdene imidlertid desværre forandret sig, saaledes at man maa sige, at der nu kun maaske er overmaade ringe Mulighed for et privat Initiativs Udøvelse under de nuværende mangelfulde Tilførsler af Raastoffer o. s. v., saa jeg skal ikke kunne sige, om der nu vil vise sig et privat Initiativ af nogen Betydning. Men dette Forhold kunde eventuelt ændre sig, det kan vi da ogsaa opleve at se, hvis Krigen skulde tage en saadan Vending.

Men under alle Omstændigheder, som Loven nu er affattet, vil den ikke kunne faa nogen Betydning for det private Erhvervs-liv, og den vil heller ikke kunne faa det selv med de Ændringer, som nu er foreslaaet, fordi de alligevel understreger, at man nogenlunde skal følge samme Hovedregel, som det oprindeligt var Tanken. Hvis man vil have, at Loven skal gøre Nytte, maa man totalt ændre Forudsætningerne for Laans Ydelse.

Finansministeren (V. Buhl): Jeg takker de ærede Ordførere, som har udtalt Velvilje over for Lovforslaget.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch rejste det Spørgsmaal, om det nu var rigtigt at stryge Bestemmelsen om, at der kan ske Indskud i Banker og Sparekasser, og mente, at det, at denne Bestemmelse skulde gaa ud, egentlig ikke harmonerer med den Motivering, der i det hele er givet for Lovens Forlængelse. Det er nu min Opfattelse, at Situationen meget vel kan strammes i en saadan Grad, at der kan blive Brug for Loven i større Omfang end hidtil, uden at dette betyder, at der i Banker og Sparekasser skulde være nogen Trang til Indlaansmidler ad denne Vej. Man maa jo endelig ikke tro, at den Dag, Krigen er forbi, forsvinder Pengerigeligheden som Dug for Solen, saadan vil det ingenlunde være. Vi raader over meget store Kreditmidler, men at faa dem absorberet i Erhvervs-livet, at faa dem omsat i Varelagre og reelle Værdier, det vil være en Sag, der tager sin Tid, og maaske et Spørgsmaal, der vil volde os meget store Vanskeligheder. Jeg tror, at de Betæneligheder, man kan have med Hensyn til den kommende Tid, angaar ikke saa meget Spørgsmaalet, om Pengerigelig-